Dosarul nr. *4-24004706-05-4r-09092024* Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Aliona Sârbu

Curtea de Apel Cahul
D E C I Z I E
În numele Legii

08 noiembrie 2024 mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul,
în componența:
***președintelui* completului de judecată, dnei**: *Galina VAVRIN*,
***judecătorilor*: dnei** *Natalia BONDARENCO* și **dlui** *Serghei PILIPENCO*,

a judecat în lipsa părților, recursul declarat de contravenientul Grecu Ion împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 iulie 2024, pronunțată în cauza contravențională la contestația înaintată de Grecu Ion împotriva procesului verbal cu privire la contravenție din 24 noiembrie 2023 și decizia de sancționare întocmită în baza art. 236 alin.(4) Cod contravențional din 01 decembrie 2023.

Asupra recursului, în baza materialelor și actelor dosarului, Colegiul judiciar,-

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 24 noiembrie 2023 de către agentul constatator Bocevar Vitalie a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 001665 în privința lui Grecu Ion în baza art. 236 alin.(4) Cod contravențional, fiind invocat în fabula de învinuire: „că la data de 24 noiembrie 2023, ora 14:02, în raionul Cahul, satul Găvănoasa, traseul R-32, km 11 cet. Grecu Ion conducând mijlocul de transport jos menționat (de model Jaguar XF n/î *****) a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul de drum respectiv cu 63 km/h, având viteza maximă în localitate de 113 km/h.

Acțiunile lui Grecu Ion au fost încadrate în prevederile art. 236 alin.(4) Cod contravențional, conform indiciilor: *Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 60 la 80 km/oră.(f.d.55)*

În temeiul art. 36 Cod contravențional, agentul constatator a remis cauza în adresa Direcției de Patrulare Sud a INSP, ca fiind organ competent să aplici sancțiunea contravențională, cu propunerea de a fi aplicată amendă și suspendare.

Drept urmare, prin decizia asupra cauzei contravenționale din 01.12.2023 agentul constatator Oprea Ivan a aplicat lui Grecu Ion pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin.(4) Cod contravențional sancțiune sub formă de amendă în mărime de 45 u.c. – echivalent 2250 lei și sancțiunea complementară sub formă de suspendarea exercitării dreptului special de a conduce pe un termen de 30 zile. (f.d.11).

În dezacord cu procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, contravenientul Grecu Ion a depus contestație, înregistrată la Judecătoria Cimișlia, sediul Central la data de la data de 09.01.2024.

În motivarea contestației s-a menționat că, procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate, or agentul constatator l-a identificat prin intermediul permisului de conducere prin ce s-a încălcat art. 443 alin. (1) lit c) Cod contravențional, așa cum legiuitorul a prevăzut expres că în procesul verbal urmează să fie indicat seria și numărul actului de identitate. Mai mult în temeiul Legii privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte nr.273 din 09.11.1994 doar buletinul de identitate, pașapoartele sunt acte de identitate și nu permisul de conducere. Precizează că la momentul întocmirii deciziei cu privire la contravenție deținea asupra sa buletin de identitate.

Totodată, în procesul-verbal nu este indicat corect locul săvârșii faptei contravenționale, or unitatea de transport a fost stopată în afara localității.

Contestatarul notează că rigorile procedurii contravenționale prin prisma normelor legale care impun agentului constatator o serie de obligații procesuale imperative, astfel în cazul nerespectării acestora procesul contravențional este in corpore compromis de ilegalitate, fapt care constituie un viciu procesual suficient pentru a înceta procesul contravențional în condițiile legii.

La caz, se atestă lipsa faptului contravenției prevăzute de art. 236 alin. (4) CC norma în cauză prevede „Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 60 la 80 km/oră.” În cazul din speță nu există careva probe care s-ar demonstra pretinsa locație (în localitate) a locului comiterii contravenției, dacă erau și care erau indicatoarele rutiere care reglementează regimul de viteză la circulația unităților de transport, în acest sens conform art. 425 CC nefiind acumulate careva probe de către agentul constatator.

Datorită specificului său, constatarea faptei contravenționale prevăzute de art. 236 alin. (4) CC al RM, este determinată de folosirea unor utilaje tehnice corespunzătoare, privind măsurarea vitezei unității de transport. Conform deciziei cu privire la contravenție deplâns, de către agentul constatator Oprea Ivan, la constatarea pretinsei fapte contravenționale a fost folosit aparatul laser măsurare a vitezei unităților de transport „ TruCAM”, a cărui modalitate de utilizare este reglementată de rigorile actului normativ Ordinul MAI cu privire la aprobarea procedurii de măsurare legală PML 10-01:2018 „Măsurarea vitezei mijloacelor de transport auto cu ajutorul aparatului (laser) pentru măsurarea vitezei de mișcare a autovehiculelor tip LTI 20/20 „TruCAM”. Contrar cerințelor ordinului MAI nr. 266 din 01.08.2018, contravenientului nu i-au fost prezentate: 1) materialul foto și/sau video care demonstrează deplasarea vehiculului cu depășirea pragului de viteză stabilit (or materialul foto trebuie să permită detectarea numărului de înmatriculare al vehiculului); 2) datele privind verificarea metrologică ale lidarului; 3) datele privind amplasarea PSSCR, data/ora la care a fost efectuată măsurarea.

Contrar rigorilor impuse de legislația contravențională la materialele cauzei contravenționale nu se atestă careva probe care ar demonstra care era viteza maximă admisibilă pe sectorul concert de drum, pe care se pretinde că ar fi depășit regimul de viteză. Menționează

că locul stopării a fost în afara localității , or agentul constatator nu a probat faptul că a stopat mijlocul de transport în localitate.

La fel contestatarul s-a referit și la marja limitei erorii maxime tolerate pentru măsurarea vitezei în condiții de trafic +/- 3km/h. În acest caz viteza maximă ar putea fi indicată în procesul verbal 110 km/h, respectiv ar fi fost și o altă calificare.

Ulterior, prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, din data de 14.02.2024, contestația susmenționată a fost remisă după competență, Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Totodată la data de 25.04.2024 Grecu Ion prin intermediul SEDP al Judecătoriei Cahul, sediul Central, a depus o cerere cu privire la completarea temeiurilor contestației împotriva procesului-verbal și a deciziei contravenționale. Completând contestația a invocat nulitatea procesului verbal prin prisma faptului că agentul constatator în fabula de învinuire a indicat doar că cet. Grecu Ion conducând mijlocul de transport jos menționat a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul de drum respectiv cu 63 km/h având viteza maximă în localitate de 113 km/h. Or în fabula descrisă de agentul constatator procesul verbal cu privire la contravenție referitor la depășirea limitei de viteză nu sunt indicate circumstanțele referitor la viteza admisibilă pe respectivul sector de drum, așa cum agentul constatator indică doar că contravenientul a depășit cu 63 km limita de viteză admisibilă prin localitate, respectiv sunt indicate date generale fără a individualiza fapta comisă.

Legiuitorul a prevăzut expres că procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta comisă (se descrie), nu conține circumstanțe ce ar reflecta limita de viteză pe sectorul de drum pe care se prezumă că a fost comisă contravenția fiind indicat la general faptul că Grecu Ion a depășit limita de viteză admisibilă în localitate cu 63 km/h. La caz însă agentul constatator nu a indicat care este viteza stabilită pe respectivul sector de drum , nici nu a demonstrat prin anumite indicatoare, fapt ce nu se încadrează în norma incriminată.

Poziția instanței care a examinat contestația.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 09 iulie 2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată contestația depusă de Grecu Ion împotriva procesului-verbal din 24.11.2023 și deciziei agentului constatator din cadrul INSP din 01 decembrie 2023.

Solicitarea recurentului.

În dezacord cu hotărârea menționată, pe data de 18 iulie 2024 Grecu Ion a contestat-o cu recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 09.07.2024, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă contestația pe motivele invocate.

În motivarea cererii de recurs, a indicat că la 24.11.2023, în jurul orei 14.00, pe traseul Cahul — Vulcănești, în afara localităților, a fost stopat de către colaboratorii Direcției de patrulare Sud, care au invocat faptul săvârșirii contravenției prevăzute de art. 236 al. 4) Cod contravențional.

În urma acestui fapt, la 01.12.2023, de către agentul constatator Oprea Ivan a fost întocmită decizia contravențională prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 al. 4) Cod contravențional, aplicând sancțiunea contravențională sub formă de amendă în cuantum de 45 unități convenționale cu suspendarea exercitării dreptului de a conduce pe un drept de 30 zile.

În calitate de contravenient a depus contestație atît împotriva procesului-verbal cît și împotriva deciziei contravenționale, iar ulterior a depus în adresa instanței cerere cu privire la completarea temeiurilor contestației.

Cu referire la aspectele de procedură care au avut loc în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, recurentul indică: Ca urmare a finisării ședinței de judecată din data de 14 iunie 2024, instanța a declarat că la data de 02.07.2024, ora 16.50, va avea loc ședința de judecată la care instanța se va retrage în camera de deliberare. Prezentându-se la ședința de judecată preconizată pentru data de 02.07.2024, examinarea nu a avut loc așa cum judecătorul se afla în alt proces, a așteptat până la ora 17 [15], oră la care judecătorul nu a apărut în sala nude a fost preconizată examinarea cauzei.

La 09.07.2024, în jurul orei 16,00, aflându-se pe holul Judecătoriei Cahul, sediul Central, fiind antrenat în alt proces în calitate de avocat, a fost chemat de grefierul judecătorului Sîrbu Aliona, care i-a înmânat Hotărârea judecătorească pe cauza contravențională sus menționată prin care a fost respinsă contestația sa ca fiind neîntemeiată. Menționează că hotărârea judecătorească nu a fost pronunțată public, mai mult nu a fost citat despre data și ora ședinței de judecată din 09.07.2024.

Menționează că la materialele cauzei (f.d. 75) este anexat certificatul din 02.07.2024 întocmit de grefierul Elena Donea potrivit căruia ședința de judecată din 02 iulie 2024 orele 16.50 nu a avut loc din motivul că judecătorul Aliona Sîrbu a fost într-o altă ședință de judecată în complet. O careva citație pentru data de 09.07.2024 la materialele cauzei lipsește, iar conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 09.07.2024 (f.d. 76) se menționează că în ședința de judecată nu sa prezentat contestatarul Grecu Ion și reprezentantul agentului constatator Cașu Elena. In continuare conform procesului-verbal se menționează cereri de recuzare nu au parvenit (cereri care nu puteau fi înaintate în cadrul unei ședințe fără înștiințarea părților în care s-a aflat doar grefierul și judecătorul). În procesul-verbal al ședinței de judecată se menționează: „Președintele ședinței aduce la cunoștință părților și celorlalți participanți la proces că careva cereri sau demersuri prin intermediul Secției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Cahul, sediul Central, nu au parvenit. Instanța se retrage în camera de deliberare.” (Instanța nu putea aduce la cunoștință părților despre careva fapte așa cum în proces nu a participat nimeni, ședința fiind petrecută pe ascuns).

Circumstanțele în cauză sunt contrare prevederilor art. 6 CEDO care prevede dreptul la un proces echitabil.

În ceea ce privește fondul contestației, notează că instanța de fond contrar rigorilor art. 462 CC, nu a examinat, apreciat și pus la baza actului contestat, înscrisurile și alte mijloace de probă, anexate la materialele cauzei.

Contrar garanțiilor dreptului la un proces echitabil, prin prisma art. 6 par. 1 al CEDO, nu s-a expus, în genere, asupra alegațiilor de fapt și de drept ale părții contestatare, expuse în contestația depusă.

În susținerea recursului fiind indicate motivele de fapt și de drept reiterate în contestație și cererea privind completarea temeiurilor contestației.

Tabelul nr. 1 al ordinului MAI nr. 35 din 17.07.2023 stabilește limita erorii maxime tolerate pentru măsurarea vitezei în condiții de trafic, pentru radare care funcționează numai în regim staționar este de +1- 3km/h.. Cu toate acestea în cadrul examinării cauzei, agentul constatator referitor la temeiul dat a menționat: „ Nu pot să mă expun de ce nu a fost aplicată marja de eroare de către agentul constatator Oprea Ivan", fapt regăsit în procesul verbal al ședinței de judecată f.d. 64.

Prin cererea de completare a temeiurilor contestației a invocat nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție în temeiul art. 443 alin.(1) lit.e) CC care prevede încadrarea juridică a faptei, la caz agentul constatator, Bocevar Vitalie în fabulă de învinuire a indicat doar: cet. Grecu Ion conducând mijlocul de transport jos menționat a depășit viteza de circulație stabilită pentru sectorul de drum respectiv cu 63 km/oră având viteza maximă în localitate de 113 km/oră.

Astfel, în fabula descrisă de agentul constatator în procesul verbal cu privire la contravenție referitor la depășirea limitei de viteză nu sunt indicate circumstanțele referitor viteza admisibilă pe respectivul sector de drum, or agentul constatator indică doar că contravenientul a depășit cu 63 km limita de viteză admisibilă prin localitate, în acest context fiind indicate date generale fără a individualiza fapta comisă.

Procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta comisă (se descrie), nu conține circumstanțe ce ar reflecta limita de viteză pe sectorul de drum pe care se prezumă că a fost comisă contravenția, fiind indicat la general că Grecu Ion a depășit limita de viteză admisibilă în localitate cu 63 km. În pofida faptul că norma în baza cărora agentul constatator a încadrat acțiunile subsemnatului Grecu Ion prevăzută la art. 236 alin.(4) CC prevede expres depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 60 la 80 km/oră. La caz însă agentul constatator nu a indicat care este viteza stabilită pe respectivul sectorul de drum, mai mult nici nu a demonstrat prin anumite indicatoare, fiind făcute referirii la careva prevederi pe întreaga localitate în general, fapt ce nu se încadrează în norma incriminată.

La fel în procesul verbal cu privire la contravenție nu s-a indicat corect denumirea aparatului (laser) pentru măsurarea vitezei de mișcare a autovehiculelor a fost indicat „Trucam II N008353”, deși în realitate a fost utilizat „LTI 20/20 TruCAM II, nr. TC008353”. În acest sens fiind reiterată practica judiciară națională.

Aceste încălcări a afectat în mod esențial și iremediabil fondul cauzei și nu puteau fi înlăturate în careva mod de către instanța de judecată.

În acest sens în temeiul art. 445 CC procesul verbal cu privire la contravenție urmează a fi încetat din motivul nulități acestuia.

Un alt aspect indicat în contestație este faptul că unitatea de transport a fost stopată în afara localității fapt confirmat și prin poza de la materialele cauzei unde este vizibil că

automobilul se află în afara localității, fiind vizibil câmp și copaci. Respectiv, agentul constatator nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă și utilă în susținerea învinuirii aduse. Mai mult, nu a fost stabilit faptul dacă înregistrarea a fost efectuată în raza de acțiune a indicatorului rutier 5.30. „Atenție radar" al lit. a) a cap. V al Anexei nr. 3 a Regulamentul Circulației Rutiere (în continuare regulament). Dat fiind faptul că indicatorul sus-numit se atribuie, conform p. 25 lit. e) a regulamentului la indicator de informare și orientare, conform p. 26, alin. 5) al aceluiași regulament, „indicatoarele de informare și orientare stabilesc sau suspendă anumite reglementări de circulație, furnizează informații despre dislocarea localităților, a anumitor puncte de servicii, precum și indică conducătorilor direcțiile de urmat în intersecții". Astfel spus, dacă indicatorul rutier 5.30. „Atenție radar" din regulament, alături de alte indicatoare din aceiași grupă cum ar fi indicatoarele 5.2. „Autostradă", 5.4 „Drum pentru automobile" 5.34 „Drum cu sens unic", 5.36 „Intrare pe drumul cu sens unic", 5.37.1, 5.37.2 „Direcțiile de deplasare pe benzi", 5.38.1 - 5.38.4 „Direcția de deplasare pe bandă", nu sunt instalate pe o anumită porțiune de drum sau la careva intersecții, se va prezuma că prevederile reglementărilor impuse prin aceste indicatoare nu vor putea fi invocate de către agentul constatator chiar și dacă conducătorul de autovehicul le-ar fi încălcat.

Prin prisma art. 425 alin. (7) al Codului Contravențional al RM, făcând trimitere la art. 93 alin. (4) CPP RM, se poate de făcut concluzia că colaboratorii poliției pot efectua înregistrări video/foto și acestea vor fi admise ca probe doar în cazul când aceste înregistrări au fost efectuate în raza indicatorului 5.30 „Atenție radar", instalarea căruia are puterea analogică unei autorizări a instanței de judecată. La caz este de menționat că înregistrarea a fost efectuată cu încălcarea prevederilor art. 425 alin. (6) lit. c) al Codului Contravențional al RM, adică cu încălcarea esențială a drepturilor și libertăților constituționale. Prin faptul că înregistrarea video/foto a fost efectuată în afara razei de acțiune a indicatorului 5.30. „Atenție radar" fără a fi informat de înregistrarea video/foto, a fost încălcat dreptul la viața intimă și privată proclamat de art. 28 din Constituția RM.

Este de menționat că scopul introducerii în noul Regulament a indicatorului 5.30. „Atenție radar" este evident - instalarea acestui indicator exclude posibilitatea colaboratorilor de poliție cărora li s-a înmânat aparatele de înregistrare video/foto de a face abuz de această posibilitate, astfel lezând drepturile constituționale ale cetățenilor. Respectiv, agentul constatator nu a stabilit vinovăția subsemnatului așa cum nu a prezentat careva probe în acest sens.

Notabil este faptul că potrivit fotografiei anexate la dosar (f.d. 14) este vizibil că în spetele unității de transport de model JAGUAR condusă de contestatar, spre depășire se află o altă unitate de transport de model MERCEDES, a cărei viteză posibil a fost captată de agentul constatator.

În cadrul ședinței de judecată, agentul constatator a prezentat înregistrarea video care a fost efectuată cu aparatul „LTI 20/20 TruCAM II, nr. TC008353". Vizionând înregistrarea video care a avut loc cu calculatorul agentului constatator, dar nu cu calculatorul aflat în dotarea instanței, s-a dovedit cu certitudine atît faptul că au fost captate două unități de transport, mai

mult ambele unități de transport se aflau în circulație în afara localității, deplasându-se pe traseul care întretăia un câmp, fapt pe care el a solicitat de a fi introdus în procesul-verbal al ședinței de judecată, or după cum a menționat supra discul cu înregistrare a fost vizionat pe calculatorul agentului constatator așa cum nu sa deschis cu calculatorul instanței. (În situația în care în cadrul Curții de Apel Cahul va fi posibil de vizionat înregistrarea video în cauză, va fi clar cu certitudine că deplasarea a avut loc în afara localității.)

Un alt temei invocat în contestație este nulitatea procesul-verbal cu privire la contravenție în legătură cu încălcarea art. 443 alin.(1) lit. c) Cod contravențional, așa cum identificarea contestatarului prin actul de acuzare a fost efectuat prin indicarea datelor din permisul de conducere și nu din buletinul de identitate, condiție obligatorie stabilită de legiuitor.

Or potrivit art.445 CC neconsemnarea anumitor date în procesul verbal cu privire la contravenție duce la nulitatea absolută a procesului verbal.

În lumina celor relatate instanța de fond nu s-a expus temeiurilor invocate în contestație și cererea de completare, or garanțiile implicite ale art. 6 1 ale CEDO includ obligația de a motiva hotărârile judecătorești (H. împotriva Belgiei, pct. 53).

Rigorile procedurii contravenționale, impun agentului constatator o serie de obligații procesuale imperative, în cazul nerespectării cărora procesul contravențional este in corpore compromis de ilegalitate, fapt care constituie un viciu procesual suficient pentru a înceta procesul contravențional în condițiile legii. Persoana în privința căreia este pornit procesul contravențional poate conta în mod efectiv pe respectarea în tocmai a rigorilor legislației contravenționale, iar abaterile de la aceste rigori, fac imposibilă atragerea la răspundere contravențională a acesteia, impunând încetarea procesului contravențional la caz.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 468 Cod contravențional *”(1) recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1).*

Din actele cauzei se constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată pe data de 09 iulie 2024, astfel recursul depus la data de 18 iulie 2024 a fost depus cu respectarea termenului de înaintare a recursului.

Procedura de notificare a fost legal executată.

Având în vedere prevederile art. 471 alin. (1), (2) din Codul contravențional, „*Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței”.*

În temeiul normei enunțate părțile au fost notificate că ședința de examinare a recursului a fost stabilită pentru data de 08.11.2024, ora 12:30, cu propunerea de a fi depuse referință până la data de 18.10.2024.

La caz părțile nu au depus careva referințe.

Aprecierea instanței de recurs.

Judecând recursul declarat, verificând materialele cauzei contravenţionale şi analizând hotărârea atacată prin prisma criticilor formulate în recurs, Colegiul judiciar conclude asupra necesităţii *admiterii recursului* declarat, cu *casarea hotărârii instanței de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri* reieșind din următoarele rațiuni.

Potrivit art. 466 din Codul Contravențional, *hotărârile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept*.

Conform art. 473 alin. (1) pct.2) lit. b) din Codul contravențional „ *după examinarea recursului, instanța de recurs, admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluţii: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului.*

Rigorile CtEDO prezumă că rolul unei decizii motivate este să demonstreze părţilor că ele au fost auzite, oferindu-le posibilitatea de a o contesta precum şi posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanţă de recurs (hotărârea CtEDO Fomin versus R. Moldova).

În materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (hotărârile CtEDO Ziliberberg împotriva Moldovei, Angel împotriva României sau Ozturk împotriva Germaniei).

Viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunţată, este o ignorare esențială a drepturilor şi libertăţilor garantate de CEDO, de alte tratate internaționale, de Constituţia Republicii Moldova şi de alte legi naţionale.

Procesul echitabil impune ca o investigație să fie imparțială, eficientă, multilaterală și completă (hotărârea Boicenco versus R. Moldova).

În jurisprudența CtEDO, principiul egalității armelor semnifica tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una din ele sa fie avantajată în raport cu cealaltă parte din proces (hotărârea Bobeş versus România), iar judecătorului îi revine sarcina de a veghea ca toate elementele susceptibile să influențeze soluționarea pe fond a litigiului, să facă obiectul unei dezbateri în contradictoriu între părți (hotărârea Ruiz-Mateos versus Spania), el trebuind să răspundă cu argumente la fiecare dintre criticile și mijloacele de apărare invocate de părți (hotărârea Boldea versus România).

Totodată, potrivit prevederilor art. 458 din Codul contravențional, la examinarea cauzei contravenţionale în fond, instanţa de judecată urma să soluţioneze următoarele chestiuni: *caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei, în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.*

Colegiul judiciar conchide că, instanța de fond la examinarea cauzei contravenționale prezente nu a respectat normele procesuale și nu a ținut cont de problemele ce urmează a fi rezolvate la adoptarea hotărârii contravenționale, cauza fiind judecată într-o manieră superficială, ceea ce a și dus la judecarea incompletă și neobiectivă, a tuturor aspectelor legate de fondul cauzei.

Soluția Colegiului judiciar rezultă din examinarea neobiectivă de către instanța de fond a materialelor cauzei contravenționale, fără a se ține cont de dispozițiile art. 458 din Codul contravențional ce prevede printre altele și, verificarea tuturor circumstanțelor de fapt a cauzei și stabilirea aspectelor de drept, prima instanță adoptând o soluție nemotivată.

Colegiul judiciar lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu criticile formulate în recurs şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că soluția instanței adoptată este eronată și pripită, neregăsindu-se în cuprinsul acesteia argumentarea ce l-a determinat pe judecător să adopte soluția dispusă în cauză or, Colegiul judiciar remarcă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, în special, nu s-a dat o apreciere și o analiză corespunzătoare, *procesului – verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 nr. 001665 din 24.11.2023*, întocmit în baza art. 236 alin. (4) din Codul contravențional și a *deciziei asupra cauzei contravenționale din 01.12.2023*, acte care au fost întocmite în privința lui Grecu Ion.

Astfel, potrivit materialelor cauzei contravenționale instanța de recurs a constatat cu certitudine că, drept temei de întocmire a procesului – verbal contravențional nr. MAI06 nr. 001665 din 24.11.2023, a servit faptul că, ,, la data de 24 noiembrie 2023, ora 14:02, în raionul Cahul, satul Găvănoasa, traseul R-32, km 11 cet. Grecu Ion conducând mijlocul de transport jos menționat (de model Jaguar XF n/î *****) a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul de drum respectiv cu 63 km/h, având viteza maximă în localitate de 113 km/h.

Acțiunile lui Grecu Ion au fost încadrate în prevederile art. 236 alin.(4) Cod contravențional, conform indiciilor: *Depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 60 la 80 km/oră*.(f.d.55)

În temeiul art. 36 Cod contravențional, agentul constatator a remis cauza în adresa Direcției de Patrulare Sud a INSP, ca fiind organ competent să aplice sancțiunea contravențională, cu propunerea de a fi aplicată amendă și suspendare.

Drept urmare, prin decizia asupra cauzei contravenționale din 01.12.2023 agentul constatator Oprea Ivan a aplicat lui Grecu Ion pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin.(4) Cod contravențional sancțiune sub formă de amendă în mărime de 45 u.c. – echivalent 2250 lei și sancțiunea complementară sub formă de suspendarea exercitării dreptului special de a conduce pe un termen de 30 zile. (f.d.11).

În dezacord cu procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, contravenientul Grecu Ion a depus contestație, înregistrată la Judecătoria Cimișlia, sediul Central la data de la data de 09.01.2024, fiind invocată nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție în contextul nerespectării rigorilor prevăzute de legiuitor, inclusiv și faptul că

agentul constatator nu a indicat care este viteza de deplasare stabilită pe sectorul de drum concret, făcând referire la viteza de deplasare pe întreaga localitate în general.

Instanța de fond fiind investită cu dreptul de a soluționa cazul a statuat necesitatea respingerii contestației ca fiind neîntemeiată.

Colegiul judiciar reiterează că, în conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, *procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional, *concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional*.

În corespundere cu prevederile art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Cerințele întocmirii procesului - verbal cu privire la contravenție sunt expres stipulate la art. 443 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

Instanța de fond analizând superficial cazul a reținut că procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare au fost întocmite cu respectarea dispozițiilor art. 443 CC cuprinzând toate mențiunile obligatorii indicate în textul legal, însă instanța de fond omite să aducă careva argumente cu referire la afirmațiile contestatarului sub aspectul nulității procesului verbal indicând la general respectarea tuturor rigorilor.

La acest capitol, instanța de recurs notează că, fapta de săvârșirea căreia este învinuită persoana, trebuie să fie clară pentru aceasta, principiu care este consfințit în art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Acest principiu este parte integrantă al dreptului la un proces echitabil și stabilește că, orice persoană este în drept să cunoască în ce este învinuită, pentru a-și alege metodele de apărare.

Colegiul judiciar relevă că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întâi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală", în sensul art. 6 din Convenţie. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală" sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvârșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.

Ținând cont de cele trei criterii menţionate mai sus, fapta de care este învinuit Grecu Ion, reprezintă acuzaţie în materie penală în sensul art. 6 din Convenţie, acesta beneficiind de prezumţia de nevinovăţie și de toate garanțiile procesuale legale. Sarcina probei îi revine întotdeauna agentului constatator.

Conform art. 443 alin. (1) lit. e) din Codul contravențional, *încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției,* or la caz agentul constatator, în fabulă de învinuire a indicat doar că Grecu Ion la data de 24 noiembrie 2023, ora 14:02, în raionul Cahul, satul Găvănoasa, traseul R-32, km 11 cet. Grecu Ion conducând mijlocul de transport jos menționat a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul de drum respectiv cu 63 km/h, având viteza maximă în localitate de 113 km/h, acțiunile sale fiind încadrate în baza art. 236 alin.(4) CC.

Drept urmare agentul constatator Oprea Ivan prin decizia asupra cauzei contravenționale din 01.12.2023 a aplicat lui Grecu Ion pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin.(4) Cod contravențional sancțiune sub formă de amendă în mărime de 45 u.c.- echivalent 2250 lei și sancțiune complementară sub formă de suspendarea exercitării dreptului special de a conduce vehiculul pe 30 zile.

În ceea ce privește fapta contravențională prevăzută la art. 236 alin.(4) Cod contravențional, Colegiul judiciar reține că potrivit art. 236 alin.(4) Cod contravențional „*Depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 60 la 80 km/oră* ", însă în fabula descrisă de agentul constatator în procesul verbal cu privire la contravenție referitor la depășirea limitei de viteză nu sunt indicate circumstanțele referitor viteza admisibilă pe respectivul sector de drum, or agentul constatator în decizia sa de sancționare indică doar că *contravenientul a depășit viteza de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 60 la 80 km/h, conducând cu viteza de 113 km/h*, astfel fiind indicate date generale fără a individualiza fapta comisă.

Mai mult nici în procesul verbal cu privire la contravenție din 24.11.2023 nu sunt indicate circumstanțe referitor la viteza admisibilă pe respectivul sector de drum fiind indicat că:

contravenientul a depășit viteza admisibilă de circulație stabilită pe sectorul de drum respectiv cu 63 km/h având viteza maximă în localitate de 113 km/k".

În atare ordine de idei, este notoriu faptul că procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta comisă (se descrie), nu conține circumstanțe ce ar reflecta limita de viteză pe sectorul de drum pe care se prezumă că a fost comisă contravenția, fiind indicat la general că Grecu Ion *a depășit limita de viteză admisibilă pe respectivul sector de drum de la 60 la 80 km/h..*

În atare ordine de idei se atestă că fabulele indicate în procesul verbal cu privire la contravenție din 24.11.2023 și cea indicată în decizia asupra cauzei contravenționale din 10.12.2023 diferă, or decizia de sancționare nici nu conține date cu referire cu cât ar fi depășită viteza de circulație stabilită pe respectivul sector de drum, fiind indicat intervalul de viteză înserat în norma care se impută persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție.

Totodată, la caz agentul constatator nu a indicat care este viteza stabilită pe respectivul sectorul de drum, mai mult nici nu a demonstrat prin anumite indicatoare, fiind făcute referirii la careva prevederi pe întreaga localitate în general, fapt ce nu se încadrează în norma incriminată.

Or potrivit pct. 47.1 Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr. 357 din 13 mai 2009, limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sunt: a) în localități -50 km/h, iar prin zonele rezidențiale și teritoriile adiacente drumului-20 km/h.

Instanța de fond analizând suportul probator prezentat de agentul constatator, prin prisma argumentelor invocate în contestație, a ignorat cu vehemență argumentele contravenientului sub aspectul neindicării în decizia asupra cauzei contravenționale de către agentul constatator a vitezei admisibile pe sectorul de drum pe care se invocă că a fost comisă contravenția prevăzută la art. 236 alin.(4), or această omisiune atrage nulitate a procesului verbal cu privire la contravenție.

În acest sens, Colegiul judiciar menționează că acțiunile / inacțiunile agentului constatator vin în contradicție directă și diametral opuse cu prevederile art. 6 alin. (3) lit. a) CEDO: „*Orice acuzat are în special, dreptul: - să fie informat în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înţelege şi în mod amănunţit* ***asupra naturii şi cauzei aduse împotriva sa****" şi în condiţiile enumerate, contravenientul este lipsit de posibilitatea de a-şi pregăti o apărare eficientă, deoarece potrivit jurisprudenţei Curţii Europene* ***de o învinuire neconcretă nu te poţi apăra****.*

Art. 20 din Constituția RM, prevede *că orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertatile și interesele sale legitime.*

În conformitate cu alin. (1) art. 7 CEDO, *învinuirea trebuie să fie clară, cu indicarea tuturor datelor, mijloacelor şi modului de săvârşire a faptei şi consecinţele ei, caracterului vinei, motivelor şi semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, numai în asemenea situaţie, instanţa va putea pronunţa o hotărâre de condamnare*.

Un alt aspect important este faptul că în actul de învinuire este indicat faptul că pretinsa încălcare a avut loc în localitate, iar pe de altă parte agentul constatator prezintă foto-tabele care reflectă că automobilul se află în afara localității.

Astfel cu referire la pretinsa locație de comitere a contravenției, a fost analizat procesul verbal al ședinței de judecată din 14.06.2024 în coroborare cu înregistrarea audio a ședinței de judecată din aceeași dată din PIGD, drept urmare Colegiul judiciar reține că înregistrarea video care a fost anexată în calitate de mijloc de probă la materialele cauzei a fost posibil de vizualizat doar cu ajutorul dispozitivului tehnic al agentului constatator, agentul constatator invocând o programă specială pentru posibilitatea vizualizării acesteia, circumstanțe ce au dus la imposibilitatea vizualizării mijlocului de probă CD în cadrul instanței de recurs, or potrivit art. 425 alin.(1), (3), (5) Cod contravențional, *probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege. Sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod".*

În corespundere cu art.425 alin.(6^2) CC „*Copiile se realizează cu ajutorul mijloacelor tehnice şi al procedurilor adecvate, de natură să asigure integritatea informaţiilor conţinute de acestea, şi de un specialist care funcţionează în cadrul organelor judiciare sau, după caz, din afara acestora*".

În atare ordine de idei agentul constatator urmează să prezinte probe admisibile, în sensul posibilității cercetării de către organele competente de a soluționa cauza, corespunzător înregistrarea video pretinsă a fi anexată în calitate de probă urma să fie ajustată în așa mod în cât să fie posibilă examinarea acestea pe dispozitivele tehnice ale instanțelor de judecată, abilitate să soluționeze cauza, or sarcina probei îi revine agentului constatator. Mai mult că din înregistrarea audio a ședinței de judecată din 14.06.2024 din PIGD, ulterior vizualizării înregistrării video așa și nu rezultă locația contravenție imputate.

În acest sens Colegiul menționează că la examinarea recursului a fost imposibilă vizualizarea mijlocului de probă CD, fapt confirmat prin concluzia administratorului superior rețea de calculatoare serviciului tehnologii informaționale a Curții de Apel Cahul.

În pofida acestor constatări evidente instanța de fond constată vinovăția persoanei de comiterea contravenției prevăzute la art. 236 alin.(4) CC, analizând pre general conținutul normei incriminate fără a face o analiză a actului de învinuire, or fabula înserată nu reflectă în mod amănunțit <u>asupra naturii faptei imputate</u>

Art. 6 CEDO direct dispune: „ *Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva*

sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanța când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. "

În ceea ce privește argumentul recurentului precum că persoana în privința căreia a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție a fost identificată în baza permisului de conducere și nu în baza datelor din buletinul de identitate, or legiuitorul a prevăzut expres la art. 443 alin.(1) lit. c) CC „Procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: c) numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul ei de identitate sau, *după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei*...." , astfel că în cazul din speță această rigoare a fost respectată de agentul constatator dat fiind că în baza permisul de conducere la fel se poate stabili identitatea persoanei.

Instanța de recurs va menționa și raționamentele expuse în Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și art. 461 din Codul contravențional (nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție) potrivit căreia Curtea statuează că ,,judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul contravențional și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită de către instanța de judecată.

Astfel, în cauza supusă examinării, instanța de recurs a constatat caracterul nul al procesului - verbal cu privire la contravenție, în contextul unei învinuiri neclare în baza art. 236 alin.(4) CC, or învinuirea adusă urmează să fie clară cu indicarea tuturor datelor, circumstanță care face parte din garanțiile unui proces echitabil și obligația pozitivă a Republicii Moldova de a întreprinde măsuri adecvate și suficiente pentru a proteja drepturile contravenientului.

La acest capitol, fiind incidente normele Codului de procedură penală și jurisprudența CEDO care prevede că dacă din probele administrate în cauză nu rezultă cu certitudine că persoana a săvârşit fapta pentru care a fost dedus judecăţii, ***în favoarea acestuia operează principiul de drept „in dubio pro reo" se regăseşte în art. 6 par. 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului****, şi reflectă prezumţia de nevinovăţie, care în general, este un drept protejat de CEDO și de Constituție, iar în particular constituie și o regulă a probatoriului prin postulatul menţionat.*

Conform art. 5 alin.(1) Cod contravențional, *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale, decât în conformitate cu legea contravențională*.

Potrivit art. 445 Cod contravenţional, lipsa consemnării în procesul-verbal cu privire la contravenţie a datelor și faptelor indicate la art. 443 are ca efect nulitatea acestuia.

În conformitate cu art. 461 Cod contravențional, „(1) *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei se constată vreunul din temeiurile prevăzute de art. 441 și 445, instanța*

încetează procesul contravențional”. Or, prevederile art. 445 alin.(1), (2) CC *suficient de explicit reflectă care sunt temeiurile de nulitate absolută pe care instanța le poate lua în considerație din oficiu.*

Iar potrivit art. 462 alin.(5) lit.a) Cod contravențional*, dispozitivul hotărârii judecătorești va conține soluția privind încetarea procesului contravențional*

Ca urmare, instanța de recurs apreciază că contestatarul nu poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă asupra căreia planează suspiciunea în ceea ce privește neclaritatea învinuirii aduse, element esențial în prezenta cauză. Din acest considerent, în urma analizei motivelor de fapt invocate de către ultimul în cererea de recurs declarată, care este una justificată, fapt ce instituie casarea hotărârii instanței de fond, admiterea contestației formulată de Grecu Ion, cu anularea deciziei agentului constatator din 01 decembrie 2024 prin care a fost aplicată sancțiunea contravențională în privința lui Grecu Ion în baza art. 236 alin. (4) Cod Contravențional și încetarea procesului contravențional, în temeiul nulității procesului-verbal cu privire la contravenției MAI06001665 din 24.11.2023.

Dată fiind situația factuală și juridică ale cauzei, conducându-se de prevederile articolelor 473 alin. (1) pct.2) lit. b) și 474 din Codul contravențional, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul,-

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de contravenientul Grecu Ion.

Se casează hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 iulie 2024, pronunțată în cauza contravențională la contestația înaintată de Grecu Ion împotriva procesului verbal cu privire la contravenție din 24 noiembrie 2023 și decizia de sancționare din 01 decembrie 2023 întocmită în baza art. 236 alin.(4) Cod contravențional, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri după cum urmează.

Se admite contestația formulată de Grecu Ion.

Se anulează decizia agentului constatator din 01 decembrie 2024 prin care a fost aplicată sancțiunea contravențională în privința lui Grecu Ion în baza art. 236 alin. (4) Cod Contravențional.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui Grecu Ion în baza art. 236 alin. (4) Cod Contravențional, în temeiul nulității procesului-verbal cu privire la contravenției nr. MAI06 001665 din 24.11.2023.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei,	*Judecător*	*Judecător*
Galina VAVRIN	*Natalia BONDARENCO*	*Serghei PILIPENCO*